

mende er det ganske mange sider – hvis Folketingets Kulturudvalg måtte ønske dette. Når jeg ikke har sendt det over på forhånd, er det som sagt, fordi det er flere hundrede sider. Men alle svar eller de svar, der måtte ønskes, eller måske i første omgang en liste over høringssvarene er jeg naturligvis parat til med det samme at sende over. Og så håber jeg også, at Enhedslisten kan være med i den sidste ende til at stemme for disse ændringer.

Til hr. Egil Møller fra Dansk Folkeparti siger jeg tak for tilslutningen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Første behandling af lovforslag nr. L 84: Forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed. (Friere økonomiske rammer for DR og TV 2, networking m.v.).

Af kulturministeren (Henrik Dam Kristensen, fg.).
(Fremsat 27/11 96).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Søren Hansen (S):

Da vi for snart meget, meget længe siden begyndte den uendelig lange række af debatter og debatspørgsmål og pjecer, der blev sendt ud, og svar der kom ind, og forhandlingsmøder og ting og sager, stod partierne her om ikke i hvert sit hjørne så i hvert fald med hver sine præferencer og ønsker til, hvordan en kommende mediepolitik skulle se ud.

Socialdemokratiets hovedmål var at sikre, så godt det nu ville være muligt, gode, varierede danske alternativer og mange af dem – alternativer til alt det, der kommer til os udefra, som er styret ikke af ønsket om at give danske seere og lyttere det bedste, de har brug for, men det, der kan tjenes penge på. Altså til dette skulle der sikres gode, ordentlige, dejlige danske alternativer.

Et godt og varieret dansk udbud drejer sig ikke bare om det, der kan præsteres på de nationale radio- og tv-kanaler. Det er også et spørgsmål om det regionale og om det lokale. Det regionale og det lokale har, selv om Danmark er et lille land, stor betydning, for der er nemlig ingen af de internationale radio- og tv-kanaler, der kunne drømme om at interessere sig for, hvad der foregår i Slagelse og omegn, men det gør VTV, og det gør TV Øst på samme måde, som det sker i den øvrige del af landet.

Derfor har bestræbelsen været at sikre ikke bare det nationale, men også det regionale og det lokale. Vi er jo kun her i landet 5 mio. indbyggere til at passe på vores kultur, vores kunst og vores sprog. Der er ingen, der kommer og hjælper os med det, tværtimod. Derfor er det op til os selv, og en af metoderne, et af virkemidlerne er det, der kan præsteres i radio og fjernsyn. Det er en del af vores forsvarsværk og en vigtig del af forsvarsværket.

Et meget, meget stort flertal i Folketinget har altså kunnet samles om det fremsatte lovforslag, som giver radio og tv bedre muligheder for at løse den opgave, jeg har prøvet at beskrive her. Mange har måttet bøje sig, nogle har sågar måttet vride sig, for at vi kunne blive enige, men det er lykkedes, og det synes jeg der er grund til at være glad for.

I Socialdemokratiet lægger vi vægt på mange gode elementer i denne her lovgivning, også den øgede frihedsgrad, som TV 2 og Danmarks Radio får.

Vi har nogle helt særlige forventninger ikke mindst til Danmarks Radio, som er rent licensfinansieret. Det er, at de tager bind for øjnene og putter voks i ørene, hver gang lytterundersøgelser og seerundersøgelser bliver offentliggjort, og i stedet bruger deres kræfter, deres energi, deres kreativitet og dygtighed på at skabe ikke det, der forsøger at engagere flest mulige, men det, der forsøger at engagere mest muligt. Opgaven er ikke at vinde i top-10-listen, men at præstere det bedst mulige radio og tv.

Der er intet, der tyder på, at det bedste er det, der har de største succeser i lytter- og seerundersøgelserne. Det er vigtigere at skabe noget, som engagerer helt, selv om det ikke er så mange, der bliver engagerede, end det er at sende lyd og billeder af sted, som ikke engagerer nogen rigtigt, selv om disse kan være flere eller mange.

Så lægger vi vægt på forpligtelserne på public service-området og er glade for det public service-regnskab, der nu skal vise, om det kan betyde, at vi kan få en ordentlig debat og en ordentlig opstramning på det her område.

I et stort lovforslag er der noget, man synes mere om end andet. En af de mange ting, vi synes meget godt om, er, at det over denne her 4-års-periode lykkes at afsætte næsten 300 mio. kr. til dansk filmproduktion, til et samarbejde mellem Danmarks Radio, TV 2 og Filminstituttet. Det vil uundgåeligt betyde øget gavn til dansk film og dermed forhåbentlig glæde for mange, der går i biografen, og for dem, der ser fjernsyn.

Så har der jo igennem de lange perioder, hvor vi har drøftet denne her sag, været mange rygter, der har været ført til torvs, og vi er blevet relativt hårdhuede efterhånden. Et af de sidste rygter har dog om ikke rystet så i hvert fald forundret.

Rygtet går ud på, at en kristelig tv-kanal i det københavnske område nu vil sælge sin sendetid for et større millionbeløb. Det er grotesk, og det har ikke noget som helst med sagen at gøre. Vi vil gøre, hvad vi kan for at få lagt grus i det maskineri, der kan gøre en mulighed for at få budskaber af sted, for at få lejlighed til at møde lyttere og seere, op i millionbeløb. Det er et skidt rygte, som vi vil gøre, hvad vi kan, for at få manet i jorden.

Helge Sander (V):

Efter flere års tilløb har vi nået målet med en meget omfattende medielovgivning, og det er så et lovforslag, L 84, som ikke opfylder alle de ønsker og krav, som Venstre havde ved indledningen af forhandlingerne. Men når vi deltager i dette forlig og stemmer for dette lovforslag, så er det, fordi der trods alt er betydelig flere ting, der peger fremad, end det modsatte. Der er flere områder, hvor der gives mere frihed, hvor der bliver bedre muligheder for at udfolde sig på medieområdet.

Men når vi i dag står med en lovgivning, der indeholder flere begrænsninger end nødven-

digt, kan jeg ikke lade være med at tænke 10 år tilbage, hvor vi her i landet havde en parabolkrig. Et flertal i Folketinget var bange for, at vi med parabolerne blev udsat for noget, som vi ikke havde godt af, og at vi oven i købet også fik en konkurrence, som vi ikke stoledede på at vi kunne klare. Det viste sig jo heldigvis meget hurtigt, at kampen mod parabolerne var håbløs, ikke bare i Danmark, men over den ganske verden, og jeg er overbevist om, at de fik større indflydelse i andre hjørner af verden, end de fik i Danmark.

Men i dag er der nogle, der ser andre trusler, når vi taler om den øgede frihed på medieområdet. Jeg behøver kun at nævne networking, samsending, hvor der er nogle, som er bange for, at det giver en så stor konkurrence, at det vil betyde et helt andet mediemarked, og jeg tror, at de fleste forestiller sig, at TV 2 bliver udsat for en meget, meget hård konkurrence. Det tror jeg også bliver tilfældet, men til gengæld vil jeg sige, at det ville være meget, meget kunstigt at nægte networking. Det ville være helt ude af trit med den virkelighed, vi møder inden for den teknologiske verden, hvor det er en af de meget nærliggende muligheder for at dyrke mediepluralismen.

Men når vi giver frihed, betyder det selvfølgelig også øget konkurrence, og når TV 2 bliver presset, er det jo et af de områder, hvor vi er lidt kede af, at vi ikke nåede længere i forhandlingen. Vi havde gerne set, at vi havde givet TV 2 en større frihed i form af, at de havde fået indrettet TV 2 som et aktieselskab.

Vi kan ikke lade være med at rette blikket mod Norge. Norge fik et TV 2 senere end Danmark. Da de skulle etablere det, tog de herved for at orientere sig om, hvordan vi havde grebet det an, men de gjorde bare en lille ting mere, end vi gjorde. De lavede det nemlig til et aktieselskab, og det, man oplever deroppe, er, at man i dag har et TV 2 som A/S i Norge, der giver overskud.

Vi kunne altså ikke blive enige om i medieforhandlingerne, at vi skulle tage det samme skridt, men jeg håber, at vi i det arbejde, der nu kommer til at forestå jf. aftalen, kan se nogle umiddelbare fordele ved, at vi får lavet TV 2 om, således at de har bedre muligheder for at optage den konkurrence, som afgjort bliver større med networking og de mange andre muligheder, der bliver på medieområdet.

Forslaget har også nogle begrænsninger, for så vidt angår radio, men jeg tror ikke, at disse

begrænsninger får så afgørende indflydelse på den virkelighed, som radioerne kommer til at opleve i de kommende år. Vi kan bare se, hvad der er sket, siden vi har indgået forliget. Så sent som i går meddelte Tele Danmark jo officielt, at nu kommer der en ny landsdækkende radiokanal, selvfølgelig ikke fuldt landsdækkende i første omgang, men trods alt en landsdækkende radiokanal, der starter den 1. marts, samtidig med at Tele Danmark også på det tidspunkt sammen med andre starter sportskanalen på tv.

Med andre ord: Der kommer en lang, lang række muligheder, som vil betyde, at vores lovgivning her får knap så stor vægt, som vi måske forestillede os for bare ganske få år siden.

Med hensyn til radioområdet vil jeg gerne her sige noget, som jeg ved vi er enige om i hele forligskredsen, inklusive ministeren, og det er med hensyn til lokalradioerne. Der er det altså utilfredsstillende, at der endnu ikke er kommet en endelig afklaring på en ny frekvensplan og en øget sendestyrke. Det har vi været enige om i det politiske system gennem meget lang tid. Vi burde have det problem klaret også fra teknisk hold, således at man ikke skal sidde ude omkring i landet og vente på at få de ting afklaret.

Så har jeg allerede sagt, at vi politikere kommer til at bestemme mindre og mindre. Det synes vi er særdeles tilfredsstillende, men når nu vi har nogle områder, hvor vi ønsker at gøre vores indflydelse gældende, så vil jeg også gerne glæde mig over, at vi har fået præciseret public service. Det må trods alt være et af de områder, der er relevante at understrege, i betragtning af at vi stadig væk har licens i det omfang, som tilfældet er.

Så skal jeg til slut sige, at i Venstres folketingsgruppe er der en enkelt, som ikke kan tilslutte sig lovforslaget, men ellers er vi i gruppen parate til at gå i gang med et hurtigt udvalgsarbejde, således at vi kan få lovforslaget kørt igennem inden jul og det kan komme til at træde i kraft pr. 1. januar.

Torben Rechendorff (KF):

Min første oplysning vil ikke medføre jordrystelser i Folketingssalen: Den konservative folketingsgruppe kan støtte kulturministerens forslag. Det kan ikke komme bag på nogen. Forslaget er jo, sådan som hr. Søren Hansen skildrede det, resultatet af nogle meget omfattende mediepolitiske drøftelser; de drøftelser, vi havde i foråret, og som førte til forliget af 10. maj.

Det er efter min opfattelse et godt forlig, for så vidt som en aftale på det mediepolitiske område eller rettere på det elektroniske medieområde overhovedet er et fænomen, som vi også på længere sigt behøver at investere så meget tid i, som vi gør. I virkeligheden kan man vel sige, at de elektroniske medier egner sig uendelig dårligt til politiske aftaler. Allerede på det tidspunkt, hvor sådanne aftaler offentliggøres, er der løbet så meget vand i stranden, at enkeltpunkter vil være forældet. Det må vi nu foreløbig leve med i en 4-års-periode, fra 1997 til 2000, og det gør vi så.

Men jeg tipper, at den næste aftale bliver langt mindre regulerende og langt mindre præget af offentlig styring. Og jeg ikke blot tipper det, jeg håber det.

Efter forligets indgåelse er der rejst kritik fra mange sider, og det er ikke så underligt. Ingen har jo fået hele ønskesedlen opfyldt. I den forbindelse vil jeg gerne understrege forligskredsens enighed om, at vi nu meget hurtigt skal drøfte TV 2's omdannelse til aktieselskab, eller jeg skal vel sige eventuelle omdannelse til aktieselskab, og vi skal også drøfte placeringen af den fjerde landsdækkende radiokanal. Det sidste er gledet ud af ministerens almindelige bemærkninger, men det står heldigvis i selve aftalen.

Lad mig så i øvrigt slå fast, at så længe vi i dette land opererer med licensbegrebet, kræver vi modydelse. Det kræver vi af Danmarks radio, og det kræver vi af TV 2. Modydelsen hedder jo public service. I min oplevelsesverden er det især kvalitet, alsidighed og mangfoldighed, men navnlig kvalitet. Mere kvalitet end lige gyldighed, mere kvalitet end lange sendeflader, mere kvalitet end forsøg.

Man kan sagtens lulle danskerne ind i sådan en hyggelig vælling af alt muligt og dermed ingenting. Derfor vil vi i den konservative folketingsgruppe holde øje med modydelse. Vi vil midt i al den tv-diskussion, som hærger vort land, understrege betydningen af Danmarks Radios tre radiokanaler, som både har kvalitet, alsidighed og mangfoldighed. Public serviceforpligtelsen bliver efterhånden alene til en tv-diskussion. Det må meget nødig blive til en tv-diskussion på bekostning af radioen.

Vi glæder os så i øvrigt over de nye muligheder for lokalradio og tv. Vi tipper, at mulighederne for networking vil give ny næring til hele dette område. Vi glæder os over den kraftige understregning af begrebet dansk filmpro-

duktion. Vi glæder os over de nye og kraftige sendemuligheder for lokalradiostationer og håber, ligesom hr. Helge Sander sagde det, at disse forøgede sendestyrker nu etableres uden forsinkelser. Og hvis det ikke er nok i den forbindelse at være kulturminister, må kulturministeren slå lassoen omkring forskningsministeren og indoktrinere ham.

Og så glæder vi os over, når licensen nu endelig skulle stige, at det så blev så relativt beskedent, som det gjorde.

Jeg vil gerne sige tak til kulturministeren for et overordentlig fornuftigt og sagligt forhandlingsforløb både før den 10. maj og efter den 10. maj, og jeg mener ligesom de øvrige ordførere, at jeg roligt kan love en hurtig behandling i Kulturudvalget.

Aage Frandsen (SF):

Uanset om vi kan lide det eller ej, er der nogle forhold, som vi ikke kan komme uden om. For det første er det blevet og vil fortsat blive lettere at sende tv over landegrænser via satellit. For det andet vil mere og mere tv blive finansieret via reklameindtægter. Det hverken kan eller vil vi standse, uanset om vi synes om det eller ej; det er en del af en virkelighed.

Danskerne har derfor en masse tv, som de kan se, men det betyder langtfra, at kvantiteten også følges op af et tilsvarende kvalitetsmæssigt tv, man kan nærmest sige tværtimod. Derfor er vores politiske opgave at sikre, at der, samtidig med at der er det dér enorme udbud af efter vores opfattelse discount-tv, også er et kvalitetsmæssigt tv til rådighed for danskerne.

Derfor er det helt afgørende for os, at der fortsat er licensfinansieret tv, som man kan stille krav til i form af public service, som netop skal sikre, at der er et alternativ i forhold til den mængde tv, som danskerne i dag oversvømmes af.

SF var i sin tid imod, at TV 2 blev reklamefinansieret. Vi mener fortsat, at det var en tvivlsom beslutning ud fra ønsket om at sikre kvalitetsprogrammer, bl.a. fordi reklamer som finansieringsgrundlag ikke kan undgå at påvirke programmerne og efter vores opfattelse i en negativ retning; men vi ved godt, at muligheden for at skruer tiden tilbage ikke eksisterer, og det tager vi til efterretning.

Derimod vil vi fortsat slås for, at de regler, vi har om reklamer, og de begrænsninger, der er i, i hvilket omfang de kan indgå i forhold til programmerne, og i øvrigt de krav, der stilles til,

hvad man reklamerer for, opretholdes, og at vi sikrer størst mulig grad af uafhængighed af reklameindtægter i forhold til programvirksomheden.

Som den radio- og tv-station, der fuldt ud er finansieret via licens, lægger vi afgørende vægt på, at Danmarks Radio har mulighed for og rent faktisk også lever op til en særlig form for public service, som netop ligger i det forhold, at de er fuldt ud licensfinansieret.

Vi synes, det er udmærket, at Danmarks Radio har både en kanal 1 og en kanal 2. Det, vi også i den forbindelse vil lægge vægt på, er, at man sikrer public service på begge kanaler, og at det sikres, at der netop hele tiden tænkes på kvaliteten og ikke primært på kvantiteten. Det kan man netop, fordi man er fuldt licensfinansieret.

I den tid, hvor vi diskuterer de her ting, bliver det tit til en diskussion om tv. Vi lægger helt afgørende vægt på, at Danmarks Radios radioside prioriteres mindst lige så højt som hidtil, og i den forbindelse skal det ikke være usagt, at vi håber på, at vi senere kan nå til politisk enighed om, at den fjerde radiokanal tilfalder Danmarks Radio. Vi har netop på radiosiden den bredde, som der skal være; det er et spørgsmål om at have plads nok.

Med hensyn til lokalradio og lokal-tv, som var en central diskussion, vil vi fremhæve, at det selvfølgelig ikke var vores idé, at der skulle være tale om en samsending. Omvendt havde vi jo det problem, som alle havde, nemlig spørgsmålet om, hvordan man kan finansiere det, som vi i dag kender som kommerciel og ikkekommerciel, altså begge dele. Og i stedet for at sætte os uden for diskussionen så valgte vi forholdsvis tidligt at gå ind i den og påpege nødvendigheden af grænser for, hvad man kunne acceptere i forhold til samsending, og i den forbindelse vil jeg gerne fremhæve det, som ligger i lovforslaget:

For det første: Der er sikret langsigtet finansieringsgrundlag både for de kommercielle og de ikkekommercielle medier.

For det andet: Det lokale islet er fastholdt fuldt ud både med hensyn til lokalnavn og krav til sendetilladelseshavere.

For det tredje: Kravene til lokale programmer er præciseret og rent faktisk også øget for de kommercielle stationers vedkommende.

For det fjerde: Der er afsat puljer til forsøg, sådan at mulige inspirationer nedefra også kan ske fyldest.

For det femte og som noget helt nyt: Der afsættes 50 mio. kr. årligt til ikkekommercielle radio- og tv-stationer.

Det sidste betragter vi som helt afgørende for, at der er en balance på lokalradio- og -tv-området. Og så lige til allersidst med hensyn til TV 2 som aktieselskab: Jeg er glad for, at hr. Rechen-dorff tilføjede ordet, selv om det kun er på tre bogstaver i forkortet form: eventuelt.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Så er medieforliget omsider omsat til et lovfor-slag. I Det Radikale Venstre håber vi, at der er tale om en lov, som giver medierne en fornuftig ramme at arbejde inden for.

For os har det været afgørende at bevare et dansk alternativ til de stadig flere udenlandske satellitstationer. Danmark er et lille sprogområde, som vi må værne om, ikke ved at holde det fremmede og anderledes ude, men ved at give grobund for udviklingen og bevarelsen af den danske kultur. Her spiller medierne en væsentlig rolle, for medierne kan bidrage til, at vi holder fast i billederne af os selv og af det danske, og de kan hjælpe os med at skabe nye billeder på det at være dansk.

Danskerne tilbringer 2 timer og 35 minutter foran fjernsynet hver dag. Der er således ingen tvivl om de værdi- og drømmeskabende, dvs. kulturelle, funktioner, som ikke mindst billedmedierne har.

I Det Radikale Venstre glæder vi os for det første over, at det på tv-siden er lykkedes at bevare to selvstændige public service-stationer, hver især med en fornuftig økonomi og større dispositionsfrihed end tidligere.

Med TV 2, som Det Radikale Venstre har store aktier i, har vi fået et vigtigt bidrag til den danske tv-tradition. Det er vi glade for, og derfor har det været afgørende for os, at TV 2 også fremover skal have del i licensmidlerne, og at hele TV 2's virksomhed finansieres af henholdsvis reklamemidler og licensmidler. Blandings-økonomien er opretholdt, og sådan skal det være. Vi har ikke noget her og nu-ønske om at opgive den konstruktion.

Hvad angår Danmarks Radio, er det vores opfattelse, at stationen er inde i en fornuftig udvikling. Bestyrelsen for DR har taget stilling til, at der er råd til at starte en ny kanal, DR 2, og det må politikerne herinde selvfølgelig tage til efterretning. Desuden synes jeg, at DR 2 er et spændende forsøg og en spændende kanal.

For det andet er vi meget tilfredse med udviklingen for regional- og lokal-tv. Den skepsis, som nogle partier vel i sin tid havde over for TV 2-regionerne, er gjort godt og grundigt til skamme. Regionerne har gjort det virkelig godt. Vi ved alle, hvor vigtigt det er at holde fast i den lokale kultur, den lokale historie i en tid, hvor kulturen i øvrigt globaliseres. Her har regionerne ydet et vigtigt, kvalificeret og professionelt bidrag. Jeg håber, regionerne vil fortsætte ad det spor og meget gerne med mere og godt lokal-tv.

På tv-siden kommer der nu også en tredje kanal takket være mulighederne for at netværke. I Det Radikale Venstre har vi hele tiden været tilhængere af networking, ikke fordi vi har en speciel interesse i at støtte det kommercielle tv, men fordi vi under alle omstændigheder får det takket være satellit og kabler. Vores ræsonnement har således været båret af snusfornuft, hvor vi i stedet for at forsøge et umuligt forbud har sagt: Lad os så prøve at styre udviklingen bl.a. ved at stille krav til de kommercielle stationer om at producere lokale nyhedsudsendelser. Samtidig opkræves der en afgift på de kommercielle stationer, en afgift, som er med til at finansiere græsrods-tv. Den konstruktion er vi overordentlig tilfredse med. Reklamer finansierer græsrodder, fint.

For det tredje giver medieforliget gode muligheder for radioen. Vi havde meget gerne set en opsplitning i Danmarks Radio i en radio- og en tv-del, så ingen kom til at stå og skygge for hinanden. Det kom vi desværre ikke igennem med. Nu håber jeg så, at DR vil benytte DAB-forsøgene til at få udviklet nye programflader og således gøre sig fortjent til den fjerde radiokanal, som vi mener stationen skal have. Radiomediet må ikke udsultes, og det har DR's bestyrelse en vigtig opgave i at sikre.

For det fjerde hilser vi med tilfredshed, at reklamerreglerne ikke er ændret med undtagelse af længden af reklameblokkene. Vi var og er modstandere af alkohol- og medicinreklamer og er taknemlige over, at de øvrige forligspartier støtter den holdning. Vi havde gerne set flere restriktioner f.eks. i forhold til reklamer omkring børneudsendelserne, men heller ikke dér havde vi mulighed for at komme igennem.

For det femte skal jeg udtrykke tilfredshed med den filmaftale, som forliget også indebærer.

Endelig ser vi frem til at følge medieforsøgene bl.a. på medieskolerne. Midt i informationsstrømmen skal vi nemlig ikke glemme, at det

afgørende er at give så mange mennesker som muligt adgang til selv at skabe og formidle information.

En af kulturpolitikens fornemste opgaver er netop at skabe grobund for, at mennesket opfatter sig selv som skabende og ikke bare som seende, skabe en grobund for, at vi får talt informationerne og budskaberne igennem med hinanden. Gode medier giver gode rammer for den folkelige samtale om, hvordan vi vil leve med hinanden. Lad os måle medie- og kulturpolitikken i det hele taget på, om det lykkes.

Lad mig slutte med følgende: Nogle er bekymrede over, om vi nu også fortsat har råd til at finansiere vores public service-stationer. Vil borgerne betale? Ærlig talt, finansministerens finanspolitiske redegørelse viser, at danskerne i de kommende år står over for en gigantisk forbrugsudvidelse. Er det så ikke en smule grinagtigt at spørge, om der er råd?

Selvfølgelig er der råd til at bruge flere penge på det kulturmedie, som vi bruger allermest tid på. Vi har råd til at køre Volvo på medieområdet, også på indholdssiden, og det bør vi gøre. Vi skal ikke lade os nøje med junk og udenlandske skyd den af-film. I disse finanslovstider er vi næsten dobbelt glade for det brede forlig, som det er lykkedes kulturministeren at strikke sammen.

På den baggrund kan Det Radikale Venstre støtte lovforslaget.

Kim Behnke (FP):

Da kulturministeren inviterede til medieforhandlinger, modtog Fremskridtspartiet invitationen med glæde, og vi meddelte ved det første forhandlingsmøde, at vi blev siddende, til der var et forlig. Vi havde nemlig en ambition om at være til stede, vi havde en ambition om at påvirke, og vi havde en ambition om, at det resultat, der kom ud af det, også havde et fingeraftryk fra Fremskridtspartiet.

Undervejs i forhandlingerne er der mange, der har varetaget Danmarks Radios og TV 2's interesser. Vi har derfor fundet det naturligt, at vi fra Fremskridtspartiets side gik ind og kæmpede for de muligheder, der skal være for også at sende både lokalradio og lokal-tv i Danmark.

Men lad os lige blive lidt ved Danmarks Radio og TV 2. For det første er vi fuldstændig enige i det, der ligger i medieforliget, og som nu også bliver en konsekvens med lovforslaget i dag, nemlig at bestyrelserne for henholdsvis Danmarks Radio og TV 2 får et langt større øko-

nomisk ansvar, end de har haft tidligere. Det skal være slut med forgangne tiders renden Folketinget på dørene og bede om penge til dette og hint. Nu må de respektive bestyrelser tage det fulde ansvar for deres økonomiske planlægning.

Vi er også tilfredse med, ikke at vi stadig væk har licensen, men at forhøjelsen af licensen ikke er blevet større, end tilfældet er.

Når det gælder Danmarks Radios eksperimenter med at sende fjernsyn via satellit, den nye DR 2-kanal, må vi sige, at dér har Danmarks Radio skuffet os lidt, for vi synes ikke, det er særlig sympatisk, at det argument, der var – nemlig at man skulle have et sted, hvor man kunne sende særlig smalle programmer – droppes, når det ikke viser sig at holde stik, fordi der ikke er ret mange, der ser de særlig smalle programmer. Og så er man straks klar til at peppe seertallene op ved at sende amerikanske spillefilm, som der bliver sendt på så mange andre kanaler. Det vidner om, at de kulturpolitiske argumenter for, hvilken kæmpe interesse der er for disse her helt smalle programmer, har svært ved at holde i virkeligheden, når man er nødsaget til at putte så meget sukker på de sure drops, som tilfældet har været med Danmarks Radios nye DR 2.

Over til det, der kommer til at ske i de kommende år, som vi allerede nu har set en smule af begyndelsen på, nemlig at Tele Danmark i stigende grad vil benytte kabelnettet til at sende kabelbåret fjernsyn og radio. De folk, der allerede i dag er tilsluttet kabel, har haft fornøjelsen af igennem længere tid at kunne se den såkaldte Kanal 4, som bl.a. transmitterer fra Folketinget, men som derudover sender en række spændende programmer.

Nu er der lagt op til, at der vil komme endnu mere kabelfødt og kabelbåret fjernsyn, og radio bliver også en spændende mulighed. Men netop når store giganter som Tele Danmark går ind på dette marked, er det vigtigt, at vi gør en ekstra indsats fra Folketingets side, så vi kan sørge for, at den lokale radiostation og den lokale tv-station også har mulighed for at eksistere.

De lokale radiostationer har brug for at få deres sendestyrke forøget. Det var en af de allerførste ting, der var enighed om omkring bordet, da vi forhandlede. Vi var enige om, at det ikke var noget problem. Det krævede ingen lovgivning. Det kunne klares rent administrativt. Og med de seneste meldinger, lokalradioerne har fået, kan vi godt frygte, at medieforliget

kommer til at fejre 1-års-fødselsdag, inden de respektive sendere er på plads, og det er simpelt hen for dårligt.

Det er simpelt hen for dårligt, at Telestyrelsen og forskningsministeren, hvorunder det jo hører, ikke formår at få de ting på plads. Lokalradioerne har haft en begrundet forventning om, at de kunne få lov til at sende med den forøgede sendestyrke.

Vi glæder os til, at radioerne begynder at eksperimentere med at netwerke nyheder og aktualitetsprogrammer. Vi glæder os til, at lokale tv-stationer slutter sig sammen i nye, spændende kombinationer og networker også deres udsendelser. Men til det forhold, at forliget blev indgået den 10. maj med Fremskridtspartiet som en tilfreds deltager, og at det først er nu, vi har lovforslaget til første behandling, må vi nok sige, at der er gået for lang tid. Alt for mange i branchen har været fristet af muligheden til at tro, at enhver diskussion, enhver sten skulle vendes på ny. Havde vi allerede i foråret haft mulighed for at sætte det på lovtekst og få det vedtaget, tror jeg, vi havde været forskånet for meget af den debat, der har været hen over sommeren, hvor folk havde naive forventninger om, at et så bredt forlig, som der er tale om her, bare kunne laves om hen over sommeren, fordi de kom med små og store ønsker.

Jeg tror, at mange, specielt inden for lokal-tv og lokalradio, skal vænne sig til, at dem, som de har opfattet som deres konkurrenter eller ligefrem fjender, skal de sætte sig til bords med og få taget nye og spændende initiativer med. Vi glæder os til det. Vi synes, det er vigtigt, at vi har lokalradio og lokal-tv i Danmark, og når den lokale stemme ikke længere er nær så stærkt repræsenteret i de trykte medier, er det vigtigt, at den kan være repræsenteret i de elektroniske medier.

Fremskridtspartiet kan derfor støtte lovforlaget, og vi glæder os til de mange spændende udfordringer, der vil komme i de kommende år, så længe vores medieaftale løber.

Bent Hindrup Andersen (EL):

Modsat hr. Kim Behnke vil jeg betegne hin dag i maj måned, den 10. maj, som en sort dag i dansk mediepolitik historie.

Kort tid efter at medieforliget blev indgået, stod der en opsigtsvækkende kronik at læse i Ekstra Bladet. Den var skrevet af en af svarvægterne i den danske mediepolitik, Hans Morten Rubin, og han har, som det vil være de fleste

bekendt, ingen tætte bånd til Enhedslisten. Hans kommentar var i sit indhold, at Folketinget på nær Enhedslisten ikke havde forstået en brik af den kommende medieudvikling, og at det netop indgædede forlig kun kunne få den amerikanske medie gigant Harry Sloan til at slå sig på lårene hele vejen hjem fra banken. Vores værste anelser om et mediebillende, hvor public service-kanaler gradvis fortrænges og hægtes af til fordel for private kommercielle interesser og udenlandsk dominans, er nu et halvt år efter ved at blive til virkelighed.

Taberne er altså ikke Enhedslisten, men dansk mediepolitik. Det er skammeligt, at partier som SF og Socialdemokratiet har deponeret deres stemme hos de mest liberalistiske og reaktionære kræfter i dansk mediepolitik. Rationaliseringer, afskedigelser og meget ringe succes præger DR. TV 2 frygter tabte markedsandele på grund af networking. De truer med stop for børnefernysyn, såfremt reklamer på dette område begrænses.

I stedet burde begge public service-stationer med mere og bedre børnefernysyn sikre samfundets marginalgrupper, men de har valgt at give los. TV 2 gør og har gjort alt, hvad der kan gøres for at svække public service i den stigende konkurrence. Liberaliseringen af telelovgivningen, indførelse af networking tvinger DR til at rationalisere, presser TV 2 tilbage, og opløsningen af TV 2-fonden betyder, at man om nogle år kan komme i svære økonomiske vanskeligheder. Det, jeg her hentyder til, er, at man med tv-forligets indgåelse har brugt et engangsbeløb på ca. 700-800 mio. kr. til at dække lidt over sårene, og dem står man og mangler, når man når til år 2000.

Danmark har nu kun én vej at gå, hvis vi ønsker, at kvalitet skal overleve, og det er at satse på én ordentlig kvalitets-public-service-station, Danmarks Radio, få den finansieret af licens- og skattekroner, så folk kan betale deres licens med glæde. Men en sådan holdning står vi helt alene med. Kun udviklingen kan give os ret, en udvikling, vi åbenlyst ikke er i stand til at styre, men en udvikling, som ingen herinde i Folketinget har valgt at spille op imod. Resultatet kan meget let blive, at valgmulighederne ikke kommer til at stå mellem public service og et kommercielt medieudbud. Fortsætter det danske Folketing den linje, som ligger i medieforliget, ender det med, at valgmuligheden helt afskaffes.

Hvad angår den konkrete lovudformning, som vi behandler i dag: Lokalfrekvenserne gives til en sammenslutning af netværksstationer, det vil sige det eksisterende samarbejde i Kanal Danmark, der styres af Kanal 2, men ejes af Walt Disney. De vil nu på landsplan kunne sende billige amerikanske serier 20 timer i døgnet. Det har jo ikke noget med lokal-tv at gøre.

I Københavnsområdet går det helt galt. Her er lokal-tv mest udviklet med mange små kommercielle og ikkekommercielle stationer. De kommercielle ryger ud, og det samme gør nogle af de ikkekommercielle, for der er ikke tid nok i vinduerne til dem alle sammen. Forligspartierne fra SF til Dansk Folkeparti er blevet gjort opmærksom herpå, og alligevel har den ændring, som er indarbejdet i loven, gjort det værre. Man har som udgangspunkt ment, at der i København er tale om to frekvenser, som dækker det samme område, hvilket er forkert, og derfor pålægger man kun kabelanlæg en »must carry«-forpligtelse på én frekvens. Hvis man følger forslaget, bliver der ikkekommercielle stationer i København de eneste lokal-tv-stationer i landet, som ikke kan drage fordel af »must carry«-forpligtelsen.

Vi kunne stille ændringsforslag til hele ændringslovforslaget, for det er ét stort tilbageskridt, men vi vil koncentrere vores kræfter om at stille ændringsforslag således, at vi sikrer lokalstationerne, især i Københavnsområdet.

Vi finder samtidig, at bemærkningerne til lovforslaget trænger til en gennemgribende bearbejdning. F.eks. er det helt urimeligt, at de ikkekommercielle stationer ikke må have lønnet personale, og her er vi i øvrigt i fuld overensstemmelse med både de kommercielles og de ikkekommercielles interesseforening.

Kulturministeren nævnte over for mig i salen, at jeg i dag er uden for det gode selskab. Jeg synes, det er et utroligt dårligt selskab, der er blevet etableret omkring dansk mediepolitik, men jeg er ked af, at jeg står alene uden for det dårlige selskab.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Jeg forstår selvfølgelig godt den bitre klang i hr. Bent Hindrup Andersens tale i dag, for hvor må det være ærgerligt for Enhedslisten ikke at være en del af det medieførlig, som betyder, at i de næste fire år er der en flok partier, altså alle minus Enhedslisten, som har mulighed for at tilrettelægge dansk elektronisk mediepolitik. Det må være ærgerligt.

Men det skal ikke få hr. Bent Hindrup Andersen til ligefrem at fortælle usandheder fra Folketingets talerstol. Når hr. Hindrup Andersen beskriver det sådan, at en amerikansk mediegigant vil grine hele vejen hen til banken, skal jeg minde hr. Hindrup Andersen om, at hidtil har det amerikanske selskabs engagement i Danmark betydet, at det har tabt 150 mio. danske kroner. Der er ingen, der har grinet på vej til banken. Mulighederne for, at ikkekommerciel lokal-tv kan overleve i Danmark, er jo ikke, at man bare pumper det op med statstilskud. Muligheden er som nu, at de får vinduer hos de kommercielle, sådan at der er et fundament, sådan at der er nogle, der bærer de udgifterne. Alt andet er urealistisk.

(Kort bemærkning).

Bent Hindrup Andersen (EL):

Til hr. Kim Behnke vil jeg sige, at det er klart, at al opstart koster penge. Men 150 mio. kr. er ingenting for hr. Sloan, hvis han virkelig vil noget. Der ligger jo mange penge og venter inden for dette område, og det tror jeg vi begge er enige om.

Det, jeg frygter, er, at jeg desværre har ret. Lad os se, hvordan det går, og lad os diskutere det igen, når der er gået 1 år eller 2.

Det var egentlig interessant at få en redegørelse i Folketinget om, hvordan det går med medieudviklingen, for jeg ved, at vores kulturminister i hvert fald indtil før jul sidste år var meget imod networking og havde de samme bekymringer, som jeg havde. Derfor ville det være interessant at få en redegørelse f.eks. en gang om året for, hvordan det egentlig går.

Når jeg nu har sagt, at man har deponeret sin stemme hos Fremskridtspartiet, er det, fordi et EF-direktiv, der indfører de reklameregler, der ligger i EU, i Danmark, således som Fremskridtspartiet, Venstre og De Konservative har fremsat forslag om her i Folketinget, vil kunne gennemføres. Ellers vil Fremskridtspartiet, Venstre og De Konservative blokere for alt, der indskrænker reklamen inden for danske public service-stationer.

Egil Møller (DF):

Den 10. maj i år blev der indgået en aftale mellem regeringen og alle partier i Folketinget på nær Enhedslisten om dette lovforslag.

Efter at jeg har hørt bemærkningerne fra hr. Bent Hindrup Andersen til lovforslaget, må jeg altså også tilslutte mig den bemærkning, der er

kommet fra Fremskridtspartiets repræsentant, og i Dansk Folkeparti er vi egentlig ganske tilfredse med, at Enhedslisten ikke er med i forliget.

Formålet er at sikre de danske elektroniske medier så frie og så brede rammer som muligt og gøre medierne i stand til at imødegå den øgede udenlandske konkurrence og de krav, som den teknologiske udvikling stiller.

Hovedpunkterne er, at Danmarks Radio og TV 2 får øgede økonomiske frihedsgrader, at DR og TV 2 får fuld råderet over deres andele af licensindtægterne, at TV 2 frit kan disponere over reklameindtægterne, at Radiofonden og TV 2-fonden nedlægges, og at det nuværende budgetrammesystem ophæves. På lokalradio og lokal-tv-områder vil der blive mulighed for networking på visse betingelser. Der oprettes en pulje på 50 mio. kr. årligt til støtte af ikkekommerciel lokalradio og tv. Endelig hæves den daglige tilladte reklametid fra 10 til 15 pct. Radio- og TV-Reklamenævnet får fremover udvidet sin kompetence til at omfatte undersøgelse af såkaldt skjult reklame i programmerne.

Det forslag, der er til behandling, vil give øget frihed, som vi i Dansk Folkeparti værdsætter meget højt, og på længere sigt også mindre offentlig styring. I disse moderne tider, hvor udenlandske fjernsynsprogrammer kan ses i Danmark, er det meget vigtigt, at vi værner om det danske sprog, det er også sagt af andre herfra, samt at vi værner om den danske kulturarv. Det er værdier, som vi i Dansk Folkeparti sætter meget højt, og dem vil vi værne om.

Vi medvirker gerne til den videre lovgivning på området.

Kulturministeren (Jytte Hilden):

Jeg skal sige tak til samtlige ordførere, og jeg skal specielt sige tak til dem, der holdt ud til det allersidste. Det har været nogle ganske udmærkede og ganske konstruktive forhandlinger, vi har haft, og nogle kunne gå hen og ønske sig, at de fortsatte. Pointen er, at det gør de også. Vi har et spørgsmål om en eventuel omdannelse af TV 2 til et aktieselskab, så vi får fornøjelsen af at bøje vore synspunkter mod hinanden.

Jeg tror, det er vigtigt, at man på et område som dette finder et bredt kompromis og står bag det. Det, der har været vigtigt for alle, er at gøre sig umage med at få egne synspunkter igennem og gøre sig umage med at lytte til andres argumenter.

Jeg tror naturligvis også, at hver især kan remse op – det har nogle ordførere også gjort – hvad man er glad for, og hvad man ikke er glad for. Der er ingen tvivl om, at alle vil være glade for, at dansk film har fået tilført ekstra penge på denne måde. Der er heller ingen tvivl om, at kulturarven har spillet en stor rolle for alle partier med lidt forskellig vægtning.

Jeg deler hr. Helge Sanders ønske om, at vi hurtigt får en frekvensplan og kan leve op til de ønsker, der er i medieforligsaftalen med hensyn til sendestyrke og lignende, og jeg skal gerne presse yderligere på over for dem, der skal komme med tallene og programmerne, kunne man kalde det. Jeg tror nemlig, det er vigtigt, at vi forstår, at det er et spørgsmål om samspil imellem telesektoren og tv-sektoren, som jo ligger hinanden mere og mere.

Det interessante ved arbejdet i dette Folketing er – ikke alene ved dette års finanslovforhandlinger, men såmænd også omkring medieforhandlinger – at det starter lidt snævert og ender ganske bredt.

Den første medieaftale, jeg var med til at indgå, var mellem de daværende regeringspartier og SF, og lur mig, i dag står jeg med en aftale mellem bogstavelig talt samtlige Folketingets partier. Det tegner godt for det samarbejdende folkestyre og for den konsensus, som vi som danskere så godt kan lide. Det tyder og tegner ikke til blokpolitik.

Jeg synes, det er vigtigt, at alle har understreget spørgsmålet om public service, og jeg synes også, det er vigtigt, at de forskellige partier har givet hinanden håndslag på at ville fortsætte i den gode stemning.

Jeg er enig med fru Elsebeth Gerner Nielsen fra Det Radikale Venstre i, at den største landvinning er sket på den danske tv-side i spørgsmålet om regioner. Det har flere andre ordførere også været inde på. Dette medieforlig understreger endnu en gang, hvor rigtigt synspunktet var, da vi fik etableret TV 2's regioner tilbage i 1980'erne. Og så har jeg også understreget, hvad jeg mente om det dengang.

Jeg tror, det er vigtigt at skabe udvikling, og det er vigtigt også at give mulighed for, at forsøg, eksperimenter og medieskoler kan udfolde sig. Det er trods alt små beløb i forhold til de flere milliarder, medieforliget indeholder, men det er måske af den slags små kim og den slags små frø, vi kan se noget nyt udvikle sig til glæde for forståelsen for – hvad skal vi kalde det – den generelle opbakning til vores mediepolitik.

Det er klart, som hr. Kim Behnke var inde på, og som også andre ordførere var inde på, at hver især er sat til at varetage forskellige interesser. Det synes jeg også kompromiseret og aftalen bærer præg af, og sådan vil det nok også være fremover. Det er også klart, at nogen måtte tage de kommercielle radio- og tv-stationers byrder på sig. Det har Fremskridtspartiet gjort på udmærket vis.

Jeg skal stadig væk beklage, at hr. Bent Hindrup Andersen ikke er med i det gode selskab, som vi andre synes det er. Og jeg skal så understrege, at man kan forholde sig på to forskellige måder til en udvikling: man kan sige, at den er uafvendelig, og så kan man lave forbud og låse af og lægge osteklokke over udviklingen, eller man kan sige: O.k., her står vi, hvad kan vi give af tilbud, der kan være et modspil til en udvikling, som vi måske synes er lidt truende.

Normalt er Enhedslisten et ganske muntert parti, men det, jeg hørte her, var jo nærmest en begravelstale, så denne gang var der sort humor.

Med disse ord vil jeg godt sige tak til ordførerne. Skulle der undervejs i udvalgsarbejdet være yderligere spørgsmål, som ikke er blevet afklaret, i forbindelse med det lovforslag, som nu ligger på bordet, vil jeg naturligvis meget hurtigt, meget præcist og meget politisk besvare de udestående spørgsmål, der eventuelt måtte være.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 69:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af Europarådets rammekonvention af 1. februar 1995 om beskyttelse af nationale mindretal.

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen). (Fremsat 27/11 96).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Henning Gjellerod (S):

Europarådet er det samarbejdsorgan, der er i stand til at vedtage juridisk bindende aftaler for medlemslandene. Denne rammekonvention om beskyttelse af nationale mindretal er et eksempel herpå. Det er af største vigtighed, at flest mulige lande ratificerer og dermed bekræfter konventionen og dens juridiske gyldighed. Det er derfor glædeligt, at regeringen nu har fremsat forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation.

Europarådet tæller nu 40 medlemslande, hvilket vil sige langt de fleste lande inden for det geografiske og kulturelle område, som er defineret som Europa, og det ligger, hvis nogen ikke ved det, vest for Uralbjergene og nord for Middelhavet, og Tyrkiet og de tre transkaukasiske republikker er også med.

Europarådet er først og fremmest kendt for frembringelse af den europæiske menneskerettighedskonvention, Menneskerettighedskommissionen og domstolen i Strasbourg. Europarådet beskæftiger sig imidlertid med mange andre spørgsmål, herunder også spørgsmålet om sikring af nationale minoriteters rettigheder, specielt de mange, der er opstået i kølvandet på de mange blodige krige mellem stormagterne på det europæiske kontinent.

Europarådet forsøgte allerede i 1961 at udforme og få vedtaget en tillægsprotokol til menneskerettighedskonventionen med henblik på at stadfæste rettigheder for personer tilhørende nationale mindretal. Forsøget strandede, bl.a. fordi man ikke kunne enes om en definition af, hvad man egentlig forstår ved et mindretal.

Efter Jerntæppets fald viste de ulykkelige og blodige begivenheder i Eksjugoslavien og de mange nye statsdannelse efter opløsningen af Sovjetunionen, at der er al mulig grund til at